Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Vtrum Enoch, & Helias venturi sint temporibus Antichristi? Sectio VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Visual Library

lorum punicorum: & Eccl. 2. *feci mihi hortos, & pomaria*, Græcè; *paradiſos*. Deniq; reſpó-
deri poteſt, cũ Enoch ampliùs ſexcentis annis ante diluuiũ fuerit, primũ quidem
fuiſſe in paradiſum illũ terreſtrem tranſlatũ, ibique vixiſſe vſque ad diluuii tem-
pus: cum verò diluuiũ orbem inuaſit, miraculosè à Deo ſuper ipſos aquarum vor-
tices conſeruatũ, finitóque diluuio in loco amœniſſimo nobis incognito, vbi nũc
agit, collocatũ. Et quidem Rup. lib. 3. de oper. Trinit. c. 33. diſertis verbis cõfitetur *Rupert.*
nuſquã in ſacris literis legi Enoch fuiſſe tranſlatũ in paradiſum illũ terreſtrem, in
quo primi parentes fuerũt: idque ipſe etiã affirmat. Siquis verò nobis obiiciat eo
modo, quo dicimus Enoch, & Heliã eſſe in loco nobis incognito, eodem quoque *Obiectio.*
dici poſſe paradiſum terreſtrem facile poſſe in loco aliquo abditiſſimo nobis in-
cognito celari: reſpondendum eſt diſparẽ eſſe rationem. Primum, quia multò eſt *Solutio.*
facilius duos homines in vniuerſo orbe abſcondi, quàm paradiſum terreſtrem, *Paradiſus*
quem magnum aliquod terræ ſpatium occupaſſe veriſimile eſt, & multò maius, *terreſtris*
quàm faciat Abul. q. 98. ſuper 13. c. Gen. vbi putauit eius longitudinem fuiſſe triũ, *quàm magnũ*
aut quatuor leucarũ, ambitum verò circiter duodecim. Occupaſſe namque ma- *occupauerit*
gnum aliquod ſpatium ex eo non obſcurè colligitur, quòd Gen. 2. dicitur fluuius *ſpatium.* *Abulenſ.*
fuiſſe ad irrigandum paradiſum ita magnus, vt in quatuor magna flumina diuide- *Gen. 2.*
retur. Deinde, quia Enoch, & Helias, nõ cõſtat, quo loco viuãt, neq; vbi terrarum
à Deo conſeruẽtur. Vnde facilè quis ea quæſtione ſe expedit, dicens locũ, in quo
ſunt, ignotũ eſſe mortalibus: at paradiſum terreſtrem in Oriente fuiſſe circa Me-
ſopotamiã, & Armeniã ſuperiùs oſtendimus. Quare ſi extat, cogimur eo ipſo lo-
co eius veſtigia demonſtrare: quæ tamen nulla, nec etiam obſcuriſſima apparent.

Diximus, quæ nobis in hac celebri controuerſia in vtráque partem excutienda X.
videbantur, quæ etiam Diuinis literis magis eſſent conſentanea, & negãtem quæ-
ſtionis partem probabilem admodum efficerent: quam quidem exiſtimamus ſuc-
ceſſu temporis eſſe plurimm Doctorum ſuffragiis, conſenſúque fulciẽdam: ſed in-
terim propter antiquorum Patrum, quibus multum eſt in omni genere tribuen-
dum, auctoritatem reſponderi poteſt ad argumenta propoſita. Paradiſum quidẽ *Reſpondetur*
in Oriente eſſe circa Meſopotamiam, & Armeniam, vt probatum eſt, pertinuiſſẽ- *argumentis*
que eo diluuij aquas, ſed eas in morẽ fornicis, & quaſi camerati operis paradiſi cõ- *pro parte ne-*
ſeruandi gratia coaluiſſe: itaque ibi nunc eſſe Enoch, & Heliam. Cur verò eius ve- *gante.*
ſtigia non appareant, illam eſſe rationem præcipuam, quòd velit nimirùm Deus
eum locum abſconditum, & celatum eſſe mortalibus, ita vt ne à vicina quidem
incolentibus cerni, ac reperiri queat: quò poſſint duo illi Heroes extrema mundi
tempora præſtolantes quiete ſua frui, & contemplationis ſublimitate. Etſi video,
quàm infirmum ſit hoc genus defenſionis, cum te ſentis vrgeri, ad potentiam Di-
uinam, & extraordinaria, ac minimè credibilia miracula prouocare. Atque hæc
de præſenti controuerſia dicta ſufficiant.

Vtrum Enoch, & Helias venturi ſint temporibus Antichriſti?

SECTIO VI.

RESpondemus non poſſe abſque errore in fide negari venturos Enoch, & He- 1.
liã tẽporibus Antichriſti. Cuius veritas probatur primo ex hoc ipſo capite, *Antichriſtus*
in quo Ioannes diſertè loquitur de duobus quibuſdam teſtibus, quos ait à beſtia *beſtia aſcen-*
aſcendente de abyſſo occidendos: eſſe autem nomine horum duorum teſtium ac- *dens de abyſ-*
cipiendos Enoch, & Heliã, & per beſtiã aſcendentem de abyſſo Antichriſtum, cõ- *ſo.* *Beda.*
munis eſt interpretũ expoſitio: in quibus ſunt Beda, D. Anſelm. D. Thom. Aret. in *D. Anſelm.*
comm. huius loci, Diuus Gregor. libr. 9. Moral. cap. 3. & homil. 12. ſuper Ezech. *D. Thom.* *D. Gregor.*
Præterea de Enoch legimus Eccl. 44. *Enoch tranſlatus eſt, vt det Gentibus pœnitentiam:* *Eccl. 45. 15.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Septuag. Malac. 4. 5. Eccl. 48. 9. Mat. 17. 10.

Venturos Enoc, & Heliam temporibus Antichriſti, communis eſt Patrum traditio.

Tertull. Iuſtin. Phil. Origenes. D. Auguſt. D. Chryſoſt. D Hieron. Dorotheus. Theodor. Lactant. D. Io. Dam. Proſper. D. Gregor. D. Ambroſ. Iulian. Pom. Beda. D. Anſelm. D Thom. D Hilar. Victorinus.

ſic enim habet noſtra tranſlatio, quanquàm Græcè ſit: *In exēplū pænitētiæ generationibus*, quod tamen eodē recidit. De Helia autē multò luculētius Mal. 4. *Ecce ego mittā vobis Heliā Prophetā, ante quā veniat dies Domini magnus, & horribilis*: qui locus proculdubio de Helia, nō de Ioanne Baptiſta accipiendus eſt, cum ibi de extremis mundi temporibus diſſeratur. Idémque dicitur Eccl. 48. *Helias receptus eſt in turbine ignis lenire iracundiam Domini, conciliare cor patris ad filium, & reſtituere tribus Iacob.* Imò Chriſtus Dominus id apertè ſignificauit Matth. 17. cum interrogantibus diſcipulis: *Quid ergo Scribæ dicunt, quia Heliam oportet primum venire?* reſpondit, *Helias quidem venturus eſt, & reſtituet omnia*. Quibus verbis certum eſt non indicaſſe Ioannem Baptiſtam, ſiquidem is iam venerat, nec dici poterat adhuc venturus. Neque ipſe reſtituiſſe dicendus eſt omnia: ſiquidem eius teſtimonium non fuit receptum à Iudæis. Denique hæc fuit ſemper Catholicæ Eccleſiæ ſententia, & antiquiſſima traditio, quam Patres omnes ſecuti ſunt, veluti Tertull. lib. de anima cap. 35. & 50. Iuſtin. Philoſ. & Mart. in Dial. cum Tryphone Iudæo, Orig. tom. 7. in Ioan. D. Auguſt. lib. 20. de Ciu. Dei cap. 29. & lib. 9. de Gen. ad lit. cap. 6. & tract. 4. in Ioan. D. Chryſ. hom. 58. in Matt. & homil. 4. in 2. epiſt. ad Theſſal. D. Hieron. in comm. ſuper Matt. c. 11. & 17. Doroth. in Synopſi, Theod. ſuper. 12. cap. Dan. & ſuper 4. Mal. Lact. lib. 7. Diuin. inſtit. cap. 17. D. Ioan. Damaſ. lib. 4. fid. Orthod. c. 27. Proſper. in tract. quem appellauit *Dimidium temporis*, cap. 13. D. Greg. hom. 12. ſuper Ezech. & lib. 9. Mor. c. 3. D. Ambr. ſuper epiſt. 1. ad Cor. cap. 4. (ſi eius ſunt illi commentarij) Iulian. Pomerius lib. 1. contra Iudæos, Beda, Anſelm. D. Thom. in 11. c. Apoc. tametſi D. Hilar. Canone 20. in Mat. & Victorinus in 11. cap. Apoc. putarunt Enoch non futurum ſecundi aduentus Chriſti præcurſorem.

Vtrum Moyſes, & Hieremias futuri ſint ſecundi aduentus Chriſti præcurſores.

SECTIO VII.

Moyſen adhuc viuere qui putarint. D. Hilar. Ioan. Arb. Catharin. Ioachimus. Gagnæus.

1. AD finem præcedentis capitis iam de Ioanne Euangeliſta diſſeruimus, oſtēdimúſq; eum non vēturum temporibus Antichriſti: hoc in loco nobis illud tantum ſupereſt, vt Moyſen, & Hieremiam eo etiā onere contra nonnullorū ſententiam liberemus. Nam quod ad Moyſen attinet, D. Hilar. Can. 20. in Matt. Ioā. Arboreus lib. 11. ſuæ Theoſophiæ cap. 11. Cathar. in ſuis Comen. ſuper Gen. c. 3. & Abbas Ioach. in 11. ca. Apoc. exiſtimarūt eum adhuc viuere, futurúmque ſimul cū Enoch, & Helia præcurſorem ſecūdi aduentus Chriſti. Idémque ſentit Gagnæius in cōm. huius capitis: quanquā enim illum iam obiiſſe fateatur, nihilominus exiſtimat à mortuis eo tempore excitandum, & ſeſe Antichriſto oppoſiturum. Nitūtur hi auctores hanc ſuam cōfirmare ſententiam ex eo, quòd Ioannes hoc ipſo capite loquens de duobus illis teſtibus, qui tempore Antichriſti futuri ſunt, ſubiungat: *Hi habent poteſtatem ſuper aquas conuertendi eas in ſanguinem, & percutere terram omni plaga.* Quibus verbis volunt proculdubiò indicatum fuiſſe Moyſen, cui nimirum eam poteſtatem datam diuinitus legimus Exod. 7. & ſeq. Quod verò ſpectat ad Hieremiam, eum quoque iiſdem Antichriſti temporibus vēturum ſenſit Vict. in cōm. huius capitis, eámque fuiſſe multorum ſententiam teſtatur D. Hilar. canon. 20. in Mat. Poteſtque ſuaderi primū, quia plerique ex veteribus, vt auctor eſt Vict. putant Hieremiam adhuc viuere, cum eius mors nō cōmemoretur in ſacris literis. Deinde, quia id vidētur indicare verba illa Hier. 1. *Antequam exires de vulua ſanctificaui te, & Prophetā in gentibus dedi te*, cum Hier. nōdùm Gentibus, ſed ſolis Iudæis prophetauerit, relinquitur expectandum eſſe tempus, quo Gētibus prophetent: quod aliud, quàm in acerbiſſima illa Antich. perſecutione excogitari nō poteſt.

Exod. 7. Victorin. D. Hilar. Venturum Hieremiam Antichriſti temporibus ſenſit Victorinus. Hierem. 1. 5.

Nihil-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN